

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Davida Hipšra a soudců Tomáše Foltase a Faisala Husseiniho v právní věci žalobce: **Děti Země - Klub za udržitelnou dopravu**, se sídlem Körnerova 219/2, Brno, zastoupen JUDr. Petrou Humlíčkovou, Ph.D., advokátkou se sídlem Vodičkova 36, Praha, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, se sídlem Vršovická 1442/65, Praha 10, **za účasti** osoby zúčastněné na řízení: Ředitelství silnic a dálnic s. p., se sídlem Na Pankráci 56, Praha, zastoupena JUDr. Danielem Volopichem, advokátem se sídlem Vlastina 602/23, Plzeň, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 30. 4. 2024, č. j. 57 A 23/2023-295,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoba zúčastněná na řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím z 24. 1. 2023, č. j. MZP/2023/520/53 (dále též „napadené rozhodnutí“), žalovaný podle § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu změnil ve výroku III. rozhodnutí Krajského úřadu Plzeňského kraje (dále též „správní orgán I. stupně“) ze dne 22. 9. 2020, č. j. PK-ŽP/18392/20 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), když doplnil podmínku č. 20, a ve zbytku prvostupňové rozhodnutí podle § 90 odst. 5 správního řádu potvrdil. Prvostupňovým rozhodnutím správní orgán rozhodl o žádosti osoby zúčastněné na řízení (dále též „žadatel“ nebo „OZNŘ“) ze dne 19. 6. 2020, o povolení výjimky dle § 56 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZOPK“), ze zákazů stanovených v § 50 odst. 1 a 2 ZOPK k ochraně zvláště chráněných druhů živočichů (dále též jen „ZCHDŽ“) pro realizaci a následný provoz stavby

plánovaného silničního obchvatu obce Losiná s označením dle projektové dokumentace „I/20 Losiná – obchvat, SUDOP Praha 2019“ (dále též „předmětná stavba“ nebo „stavební záměr“).

[2] V projednávané věci řízení předcházela otázka legitimace žalobce ve správním řízení. Žalovaný rozhodnutím z 14. 6. 2021, č. j. MZP/2021/520/805, zamítl odvolání žalobce jako nepřípustné z důvodu, že žalobce nebyl účastníkem správního řízení. Žalobce proti tomu brojil u Krajského soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“), který rozsudkem z 13. 9. 2022, č. j. 57 A 102/2021-93, rozhodnutí žalovaného zrušil. Kasační stížnost žalovaného směřující proti výše uvedenému rozsudku č. j. 57 A 102/2021-93 byla jako nedůvodná zamítnuta rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 8. 2023, č. j. 2 As 235/2022-38. Žalobci tedy účastenství v řízení svědčilo.

II.

[3] Žalobce podal proti napadenému rozhodnutí žalovaného ve věci samé žalobu ke Krajskému soudu v Plzni (dále též „krajský soud“), který ji shora označeným rozsudkem zamítl. Znovu se zabýval aktivní procesní legitimací žalobce k podání žaloby a měl za prokázané, že u něj byla dána dle § 65 odst. 2 s. ř. s., neboť se jedná o spolek dle § 70 odst. 3 ZOPK, který byl účastníkem správního řízení. Na druhou stranu nesouhlasil s žalobcem, že by ten byl oprávněn namítat porušení hmotných práv. K tomu by bylo nutné, aby mu byla v řízení přiznána žalobní legitimace dle § 65 odst. 1 s. ř. s. Možnost těchto spolků bránit právo na příznivé životní prostředí není bezbřehá. Za zásadní pro možnost dotčení na hmotných právech považoval dotčenost členů spolku a lokální prvek. Vzhledem k tomu, že žalobce namítal dotčení své právní sféry ve zcela obecné rovině, nijak netvrdil vztah k předmětné lokalitě ani v řízení takový vztah nevyšel najevo, krajský soud v daném konkrétním případě neměl za prokázané, že by žalobce disponoval žalobní legitimací dle § 65 odst. 1 s. ř. s. Přestože byl žalobce v posuzovaném případě oprávněn z titulu své aktivní procesní legitimace dle § 65 odst. 2 s. ř. s. uplatňovat pouze námitky procesněprávního charakteru, krajský soud byl povinen, v mezích přípustných žalobních bodů, přezkoumat i hmotněprávní podmínky napadeného rozhodnutí a žalobcem namítaný rozpor s hmotněprávní úpravou.

[4] Krajský soud se zabýval namítanou nepřezkoumatelností napadeného a prvostupňového rozhodnutí. S odkazem na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu konstatoval, že napadená rozhodnutí jsou přezkoumatelná, a to ve vzájemné souvislosti. Ani výroky, ani odůvodnění dle jeho názoru netrpí tak zásadními nedostatky, které by znemožnily jejich meritorní posouzení.

[5] Při úvaze o zákonnosti napadeného rozhodnutí krajský soud zdůraznil, že při posuzování udělení výjimky je nezbytné vycházet z individuálních okolností případu. Nepřistoupil proto na žalobcův způsob argumentace, který soudu předestřel řadu jiných správních řízení vedených před různými orgány ochrany přírody, resp. žalovaným, v nichž se žalobce angažuje a uplatňuje v zásadě stejnou či obdobnou argumentaci, zpravidla zaměřenou na ryze formální vytýkání vad a nedostatků v postupu správních orgánů či v jimi vydaných rozhodnutích. Ze stejného důvodu považoval za zavádějící a nepřiléhavé i rozsáhlé citace jiných rozsudků krajských soudů, neboť se jednalo o odlišná řízení a odlišné

pokračování

skutkové situace. Žalobci vytkl, že se v řízení soustředil primárně na formální vytýkání vad a nedostatků v odůvodnění prvostupňového a napadeného rozhodnutí, aniž by se zaměřil na skutečnou podstatu věci, tedy zda v daném konkrétním případě se žalobcem vytýkané nedostatky negativně projeví na ochraně konkrétních 14 zvláště chráněných druhů živočichů, u nichž byla povolena výjimka.

[6] Krajský soud rovněž nepřisvědčil námitce absence doložitelných podkladů ve spise a způsobu jejich použití. Konstatoval, že byť prvostupňové rozhodnutí neobsahuje konkrétní přehled podkladů, neznamená to, že by konkrétní podklady, z nichž prvostupňový orgán vycházel, v prvostupňovém rozhodnutí chyběly. Prvostupňové rozhodnutí jednoznačně identifikuje stěžejní podklad, kterým bylo „*biologické hodnocení podle § 67 ZOPK (Ametyst, 2019)*“. Stejně tak uvádí i další podklady vztahující se k otázce veřejného zájmu a projektové dokumentaci pro územní rozhodnutí. Tyto podklady soud považoval za dostačující, neboť z nich vyplývají veškeré skutečnosti rozhodné pro udělení výjimky. Absenci dokumentace pro vydání územního rozhodnutí, SUDOP Praha a.s., 2019 ve správním spise sice považoval za nesprávnou, avšak neměl důvod pochybovat, že orgán ochrany přírody měl tuto dokumentaci k dispozici a ve svém posouzení předmětné žádosti z ní vycházel. Nadto na ni všichni účastníci řízení odkazovali. S odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu konstatoval, že absence jakékoliv listiny, které se správní orgán v odůvodnění svého rozhodnutí dovolává, není bez dalšího vždy důvodem pro zrušení daného rozhodnutí. Podstatné je, zda se rozhodnutí o dané listiny opírá a zda jejich absence může mít vliv na výsledek správního rozhodnutí. Krajský soud nesouhlasil ani s tvrzením žalobce, že si správní orgány neučinily dostatečná zjištění o existenci veřejného zájmu na realizaci předmětné stavby a o jeho naléhavosti a převaze nad zájmem na ochranu dotčených 14 ZCHDŽ. Uvedl, že správní orgán I. stupně posoudil všechny podmínky pro udělení výjimky, přičemž žalovaný toto posouzení přezkoumal a s určitým doplněním aproboval. Uzavřel, že v posuzovaném případě byl v dostatečné míře postaven najisto veřejný zájem na realizaci obchvatu obce Losiná a že tento veřejný zájem převážil nad zájmem ochrany přírody reprezentovaným 14 ZCHDŽ, které se v krajině běžně a hojně vyskytují. Uzavřel, že udělení výjimky negativně neovlivní zajištění či udržení příznivého stavu dotčených 14 ZCHDŽ.

[7] Krajský soud nepřisvědčil ani námitce absence určení počtu jedinců (druhu/rodu živočichů) dotčených škodlivým zásahem. Sám žalovaný tuto absenci uvedení počtů považoval za vadu, avšak dospěl k závěru, že se jedná o vadu, která neznamená jiné řešení vlastního předmětu řízení, a proto ji neshledal důvodem pro zrušení prvostupňového rozhodnutí. S uvedeným závěrem se krajský soud ztotožnil. Uvedl, že v případech, kdy se jedná o druhy, které nejsou kriticky ohrožené, a které se běžně vyskytují i v jiných lokalitách, přičemž četnost takových druhů není v dotčeném území velká anebo se jedná o obtížně kvantifikovatelné druhy, nelze požadavek na uvedení množství živočichů vykládat jako požadavek na konkrétní numerické vyjádření. Požadavek na obsahovou náležitost rozhodnutí o výjimce dle § 56 ZOPK v podobě uvedení „*množství*“ dotčených ZCHDŽ nelze striktně vykládat jako „*konkrétní počet dotčených druhů živočichů*“. Absence údajů o konkrétním počtu jednotlivých živočichů, na které se má uvedená výjimka vztahovat, nemohla být důvodem pro zrušení napadených rozhodnutí. Postačí, pokud rozhodnutí o povolení výjimky obsahuje dostatečně určité údaje o jednotlivých dotčených ZCHDŽ, včetně četnosti jejich výskytu na řešeném místě i v okolní krajině. Z napadených rozhodnutí

je jednoznačně patrné, o jaké druhy živočichů se jedná a jaká je četnost jejich výskytu, za současného zhodnocení zásahu do jejich přirozeného lokálního prostředí.

[8] Krajský soud se zabýval i námitkou absence správného stanovení způsobu kontrol plnění povolené výjimky, neboť dle žalobce se ani po doplnění podmínky č. 20 nejedná o správný způsob kontroly orgánu ochrany přírody z důvodu absence věcného a časového kontrolního plánu. Nesouhlasil s žalobcem, že uvedené doplnění způsobu kontrol je „*formalistické a bezobsažné*“, neboť je z něj naopak patrný konkrétní způsob kontrol, jak vyžaduje § 5b odst. 3 písm. d) ZOPK. Navázání kontrol orgánu ochrany přírody nad dodržováním podmínek udělení výjimky na kontrolní dny stavby považoval za vhodné a praktické. Takto stanovený kontrolní mechanismus vzal za dostatečně určitý, jak z hlediska časového, tak i věcného, neboť jím je zajištěna pro orgán ochrany přírody i součinnost od držitele výjimky nezbytná k řádné kontrole. Nejednalo se tak o způsob kontrol, který by vykazoval znaky náhodnosti a libovůle.

III.

[9] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Podle jeho názoru závěry krajského soudu vybočují ze stávající praxe, jsou matoucí a výrazně zlehčující, spolu se zástupnými důvody o nutnosti dát přednost dobré víře a zájmům obyvatel obce Losiné před zákonnými zájmy na ochraně přírody a krajiny. Nesouhlasil se závěry krajského soudu, že nedošlo k porušení jeho hmotných práv. Splňuje žalobní legitimaci i podle § 65 odst. 1 s. ř. s., neboť dle svých stanov má více než 30 let celostátní působnost, včetně Plzeňského kraje. Odmítl názor krajského soudu, že jediným kritériem dokládajícím porušení hmotných práv spolků má být jejich sídlo. Trval na tom, že kritériem má být jejich činnost či jiný blízký vztah k dotčenému území či k dotčenému předmětu řízení a že mohl namítat porušení svých hmotných práv (tj. práva na příznivé životní prostředí). Krajský soud z nepochopitelných důvodů nezohlednil jeho vztah k předmětu řízení a činnost v Plzeňském kraji, a naopak se omezil toliko na jeho sídlo. Stěžovateli nebylo zřejmé, z jakého důvodu krajský soud nepostupoval stejně jako jiné krajské soudy a správně nehodnotil jeho vztah k území. Spolky mohou hájit i jiné zájmy, pokud je jejich spojitost se zájmy ochrany přírody a krajiny zjevná nebo vyplývá z podkladů, které má správní orgán k dispozici, případně pokud ji spolek prokáže. Přitom je pro účely aktivní procesní legitimace spolku rozhodující místní vztah k předmětu řízení jako celku. V Plzeňském kraji se účastní řady řízení. Dle jeho názoru byl v žalobě oprávněn vznášet námitky jak procesního, tak hmotněprávního charakteru, i když tyto uváděl jen stručně.

[10] Ve vztahu k určení počtu jedinců namítal, že rozhodnutí o povolení výjimky dle § 56 ZOPK musí obsahovat nejen názvy dotčených druhů/rodů, ale vždy i počty jedinců zasažených tímto zásahem. Biologické průzkumy proto měly mimo kvalitativní stránku zkoumat i tu kvantitativní. Nesouhlasil s postupem žalovaného, který namísto toho, aby prvostupňové rozhodnutí pro jeho vady zrušil, tak jej doplnil a ve zbývajících částech aproboval. Vzhledem k tomu, že nebyl zjištěn počet všech dotčených jedinců (alespoň odhadem),

pokračování

nebylo možné stanovit přiléhavé podmínky pro zmírnění dopadů tohoto zásahu. Nesouhlasil proto se závěrem krajského soudu, že nesprávně trvá na uvedení čísla o „počtu“ jedinců, ačkoliv ZOPK uvádí pojem „množství“. Podle stěžovatele ZOPK nepřipouští odchylky, že za určitých okolností není nutné uvádět množství zasažených jedinců. Sám žalovaný v jiném rozhodnutí prvostupňovému správnímu orgánu vytknul, že neuvedl ani řádově počty ZCHDŽ. Vágnější vymezení množství přitom považoval za nepřipustné. Upozornil, že v žalobě používal výraz „počet“, který vnímal jako synonymum ke slovu „množství“. Nikde přitom nežádal číselné údaje. Trval na tom, že měl být vyjádřen alespoň rámcový (řádový) odhad s širším rozptylem, nikoliv nedostatečné označení za „hojný“, „nepočetný“ atp. Krajský soud svým výkladem účelově rozšířil účel § 5b odst. 3 písm. a) ZOPK. Krajský soud nesprávně považuje za dostatečné právě výše uvedené pojmy „hojný“, „nepočetný“ atp. Takový zlehčující výklad stěžovatel považoval za nesprávný, odporující účelu právní úpravy. Nedostatek určení počtu jedinců proto pokládal za závažnou vadu rozhodnutí, která by měla vést ke zrušení rozhodnutí. Odkaz krajského soudu na rozsudek Krajského soudu v Brně v rozsudku ze dne 14. 7. 2020, č. j. 31 A 72/2019-203, považoval za nepřipadný, neboť ve srovnávaném rozsudku se brněnský krajský soud zabýval zohledněním dobré víry žadatele a jiných právnických či fyzických osob, nikoliv toliko přípustností škodlivého zásahu záměrem. Přednost před ochranou přírody a krajiny nemůže mít dobrá víra žadatele, že výjimku již obdržel. Konečně v tomto bodu kasační stížnosti nesouhlasil ani s názorem krajského soudu, že Krajským soudem v Plzni použitý výklad pojmu „množství“ je příliš restriktivní (viz rozsudek ze dne 27. 9. 2023, č. j. 77 A 13/2023-197). Trval na tom, že ve správních rozhodnutích není správným způsobem uvedeno množství dotčených jedinců kvantitativním slovním popisem, ani způsob, jakým byly údaje o množství zjištěny.

[11] Stěžovatel rovněž namítal nesprávné stanovení způsobu kontrol plnění výjimky, neboť nepovažoval za dostatečný způsob jejich vymezení. Správními orgány stanovený způsob považoval za vadu, pro kterou by mělo být napadené rozhodnutí zrušeno. Změnu provedenou žalovaným nadále považoval za formalistickou, neboť nadále chyběl skutečný rozfázovaný plán kontrol. Současně nově doplněná podmínka č. 20 nijak nereflektuje rozsah a intenzitu škodlivého zásahu. Krajský soud nesprávně aproboval závěry správních orgánů, které správním orgánům umožňují nahodilé kontroly bez jakéhokoli plánování. Takový postup je v rozporu s § 5b odst. 3 písm. d) ZOPK. Správní orgán má povinnost na konci řízení o výjimce uložit specifický způsob (plán) kontrol. Na podporu svých tvrzení odkázal na judikaturu Krajského soudu v Brně a v Praze. Vyjádřil pochybnost, zda uložená obecná podmínka č. 20 nebude svou formální obecností využitelná pro jakékoli rozhodnutí o výjimce po celé ČR, resp. zda naplňuje účel § 5b odst. 3 písm. d) ZOPK. Dále upozornil na to, že se krajský soud přezkoumatelně nezabýval zásadami správné aplikace § 5b odst. 3 písm. d) ZOPK. Odkázal přitom na obdobná řízení vedená před krajskými soudy, v nichž tyto zamítly názory žalovaného. Poukázal přitom na to, že účelem stanovení způsobu kontrol není přesně na den stanovit konkrétní kontrolní činnost, ale transparentně vymežit, kdy mají proběhnout kontroly ze strany orgánu ochrany přírody a alespoň rámcově jaké, aby mohly ostatní správní orgány, veřejnost či účastníci řízení žádat výsledky těchto kontrol za účelem realizace svých oprávnění.

IV.

[12] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že tato svým obsahem opakuje dosavadní námitky stěžovatele, které učinil součástí odvolání a posléze i součástí správní žaloby. Ke všem uplatněným bodům se již dříve vyjádřil a pro stručnost v podrobnostech odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a vyjádření k žalobě. Krajský soud rozhodoval v souladu s právními předpisy, přičemž své závěry založil na adekvátně vyhodnoceném skutkovém stavu věci a při zohlednění všech relevantních skutkových okolností. Navrhl zamítnutí kasační stížnosti jako nedůvodné.

[13] Osoba zúčastněná na řízení v obsáhlém vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že se zcela ztotožňuje s právními názory a závěry soudu v napadeném rozsudku. Má za to, že krajský soud správně posoudil právní otázky, napadený rozsudek je srozumitelný a dostatečně odůvodněný, a v řízení před soudem se nevyskytla žádná vada, která by mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí. Následně se vyjádřila k jednotlivým bodům kasační stížnosti. Současně dodala, že stěžovatel nemá k připravovanému stavebnímu záměru žádný vztah, stejně tak ani k lokalitě, ve které se má záměr uskutečnit. O dopravní stavby v Plzeňském kraji se zajímá až v posledních letech. Mimo jiné zdůraznila, že stěžovateli nabízela mimosoudní dohodu s tím, že by se účastníci dohodli, jakým úkonům a opatřením chce být stěžovatel za účelem zachování ochrany přírody a krajiny přítomen nebo k jaké připravované dokumentaci se bude chtít vyjadřovat, nicméně ten osobě zúčastněné na řízení žádný konkrétní požadavek nevzněl a toliko trval na zrušení rozhodnutí správních orgánů krajským soudem a novém řízení.

V.

[14] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[15] Kasační stížnost není důvodná.

[16] Nejvyšší správní soud se předně zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti, neboť pouze přezkoumatelné rozhodnutí je zpravidla způsobilé být předmětem dalšího hodnocení z hlediska tvrzených nezákonností a vad řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2009, č. j. 2 Azs 47/2009-71).

[17] Nepřezkoumatelnost podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. spočívá v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů napadeného rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Nepřezkoumatelnost je vadou, k níž by byl případně Nejvyšší správní soud povinen přihlédnout i bez námítky (§ 109 odst. 4 s. ř. s.). Má-li být rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být patrné, jaký skutkový stav vzal soud za rozhodný, jak uvažil o pro věc podstatných skutečnostech a proč považuje námitky účastníků řízení za liché, mylné nebo vyvrácené (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004-73, č. 787/2006 Sb. NSS, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005-44, č. 689/2005 Sb. NSS, ze dne 21. 5. 2015, č. j. 7 Afs 69/2015-45, či ze dne 7. 10. 2021, č. j. 7 As 146/2021-26). Nepřezkoumatelné je tedy takové rozhodnutí, které nelze přezkoumat pro nemožnost zjistit

pokračování

v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno. Nepřezkoumatelnost je třeba vykládat v souladu s jejím skutečným smyslem, neboť jde o jednu z nejzávažnějších vad řízení, kterou lze konstatovat pouze v případě, že pro výše uvedené důvody skutečně nelze seznat, proč soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku posuzovaného rozhodnutí, respektive proč považoval vznesené námitky za nedůvodné (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze 4. 3. 2022, č. j. 5 As 158/2021-36, bod 18, a tam citovanou judikaturu). Napadený rozsudek výše uvedená kritéria přezkoumatelnosti splňuje. Je z něj patrné, proč krajský soud neshledal žalobní body důvodnými.

[18] Stěžovatel spatřuje nepřezkoumatelnost vesměs v tom, že krajský soud vycházel ze závěrů žalovaného a jako s celkem se s nimi ztotožnil, aniž by se dostatečně vypořádal s jednotlivou argumentací stěžovatele a jakkoliv jí přezkoumatelně oponoval. Současně měl za to, že krajský soud při hodnocení podmínky č. 20 aproboval její zcela obecné znění (použitelné vesměs na jakýkoliv případ), čímž popřel individualitu jednotlivých kompenzačních opatření. Nejvyšší správní soud k tomu uvádí, že napadený rozsudek je řádně odůvodněn a je plně srozumitelný. Z rozsudku je patrné, z jakého skutkového stavu krajský soud vyšel, jak zohlednil podstatné skutkové okolnosti a jak na skutkový stav aplikoval rozhodnou právní úpravu. Nejvyšší správní soud si je vědom, že v rámci soudního přezkumu vznikají situace, kdy se soud ztotožní s argumentací jedné ze stran sporu. V takovém případě jistě není jeho úkolem v odůvodnění svého rozhodnutí uměle konstruovat jinou formu pro sdělení téhož (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 4. 2015, č. j. 2 Afs 186/2014-58). V této souvislosti je třeba rovněž dodat, že povinnost soudu posoudit všechny žalobní námitky neznamená, že byl krajský soud povinen reagovat na každou dílčí argumentaci uplatněnou v žalobě a tu obsáhle vyvrátit; jeho úkolem bylo uchopit obsah a smysl žalobní argumentace a vypořádat se s ní (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, č. j. 9 Afs 70/2008-130). Uvedené závěry však neumožňují soudům zcela rezignovat na vlastní posouzení, což zde nenastalo. Krajský soud se obsáhle zabýval věcnou podstatou žalobních námitek, tedy zda prvostupňové rozhodnutí za daných okolností případu a po korekcích od žalovaného může obstát jako celek. Rovněž v tomto ohledu tedy napadený rozsudek krajského soudu plně ob stojí.

[19] Výše uvedený postup je možný pouze v případě, pokud je rozhodnutí žalovaného přezkoumatelné, tedy pokud v něm jsou přesvědčivé a úplně předestřeny důkazy, respektive výsledky dokazování jako jeho vlastní úvahy, na nichž je založen zjištěný skutkový stav a právní posouzení. Rozhodnutí žalovaného tyto požadavky splňuje. Samo o sobě je velmi podrobné, a i přes vytčené nedostatky je argumentačně konsistentní. Krajský soud tak pro vypořádání žalobních námitek považoval za vhodné vycházet ze závěrů žalovaného uvedených v napadených rozhodnutích, které podrobně a vhodně doplnil. Námitka nepřezkoumatelnosti je nedůvodná. Subjektivní nesouhlas stěžovatele s důvody rozhodnutí nečiní rozhodnutí nepřezkoumatelným, neboť správnost, resp. zákonnost napadeného rozsudku je otázkou odlišnou od jeho přezkoumatelnosti.

[20] Stěžovatel, jako již předtím v řízení o žalobě, rozdělil argumentaci do tří obsáhlých námitek. Předně namítal nesprávné posouzení porušení jeho hmotných práv. Dále namítal nesprávné vypořádání žalobní námitky směřující do určení „množství“ zasažených živočichů a nesprávné, resp. nezákonně obecné stanovení způsobu provádění kontrol výjimky dle doplněné podmínky č. 20.

[21] K zásahu do hmotných práv stěžovatele je předně třeba uvést, že v projednávané věci je relevantní hmotné právo na příznivé životní prostředí dle čl. 35 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“). Smyslem a účelem právní úpravy účasti občanských sdružení (dnes spolků) podle § 70 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny ve stavebních řízeních bylo, aby kvalifikovaně mohly hájit dotčené (veřejné) zájmy ochrany přírody a krajiny v konkurenci jiných veřejných zájmů a zájmů soukromých (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 5. 2011, č. j. 7 As 2/2011-52, č. 2393/2011 Sb. NSS). Legislativce se rozhodl novelou zákona o ochraně přírody a krajiny spolky ze správních řízení vyloučit, přičemž tato úprava obstála i před Ústavním soudem (nález ze dne 26. 1. 2021, sp. zn. Pl. ÚS 22/17). Ústavní soud však současně potvrdil, že pokud se spolky cítí být na svých právech zkráceny, mohou žalovat dle § 65 odst. 1 s. ř. s. Není pochyb, že tak tomu bude v případě, že jsou dotčena práva jejich členů (nález Ústavního soudu ze dne 30. 5. 2014, sp. zn. I. ÚS 59/14), což bude typicky při místní zakotvenosti spolku, přičemž vliv může mít i širší dopadů záměru (rozsudek ze dne 25. 6. 2015, č. j. 1 As 13/2015-295) či význam chráněných hodnot (rozsudek ze dne 16. 11. 2016, č. j. 1 As 182/2016-28). Ekologické spolky mohou napadnout správní rozhodnutí vydaná dle stavebního zákona žalobou u správního soudu, neboť tímto způsobem mohou bránit právo na příznivé životní prostředí zakotvené v čl. 35 Listiny (mj. ve smyslu ZOPK). Nejvyšší správní soud již dříve judikoval, že spolky mohou hájit zájmy chráněné zákonem o ochraně přírody a krajiny také širěji. V rozsudku ze dne 5. 10. 2017, č. j. 7 As 303/2016-42, uvedl, že *„taková ochrana může spočívat i v hájení jiných zájmů, je-li jejich spojitost se zájmy ochrany přírody a krajiny chráněnými zákonem o ochraně přírody a krajiny zjevná“*.

[22] Možnost spolku bránit právo na příznivé životní prostředí není samozřejmě bezbřehá. Ústavní soud již v citovaném nálezu ze dne 30. 5. 2014, sp. zn. I. ÚS 59/14, konstatoval, že *„... aktivní legitimace spolků, které byly založeny za účelem ochrany přírody a krajiny, nemůže být bez hranic.“* Jak uvedl kasační soud např. v rozsudku ze dne 25. 6. 2015, č. j. 1 As 13/2015-295, *„hranicí je již zmíněný lokální prvek, resp. možná dotčenost na hmotných právech. Pokud by tento závěr nebyl správný, bylo by hypoteticky možné přiznat aktivní legitimaci ke vznášení věcných námitek každému spolku, který má předmět činnosti stanoven bez dalšího jako ochranu přírody a krajiny či životního prostředí. V takovém případě by byl teoreticky jakýkoli spolek s uvedeným předmětem činnosti oprávněn vznášet věcné námítky proti příslušnému záměru bez ohledu, zda může být reálně dotčen na hmotných právech, tedy i spolek se sídlem mimo Českou republiku či na jiném kontinentě. Smyslem vnitrostátní právní úpravy i interpretačního vodítka v podobě Aarhuské úmluvy je poskytnutí soudní ochrany dotčeným osobám, nikoli však neomezeně. Proto není možné paušalizovat presumpci dotčenosti ve hmotných právech spolků u všech záměrů, nýbrž je nutné vždy posuzovat každý případ individuálně.“* Zároveň je limitován rozsahem a předmětem své činnosti a vázán místní dotčeností.

[23] Ze správního spisu se podává, že je stěžovatel spolkem, jehož hlavní činnost spočívá v ochraně přírody, krajiny a životního prostředí. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 31. 1. 2019, č. j. 2 As 250/2018-68, spolek je oprávněn svou aktivní legitimaci odvozovat z § 65 odst. 1 s. ř. s., pokud tvrdí, že mu náleží subjektivní práva, která jsou daným zásahem dotčena. Nemusí jít pouze o vlastnické právo nebo jiná věcná práva člena spolku, připouští se i dotčení práva členů spolku na příznivé životní prostředí (aniž by

pokračování

bylo odvozováno z existujícího věcného práva v regulovaném území), jestliže má tvrzený zásah důsledky pro dosahování cílů, na něž se spolek zaměřuje (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2017, č. j. 3 As 126/2016-38). Stěžovatel v řízení až doposud netvrdil, jaká práva by měla být předmětným záměrem dotčena. Veškerá uplatněná argumentace byla obecná, bez jakýchkoliv konkrétních tvrzení. Krajský soud se přitom dostatečným způsobem zabýval možným dotčením spolku napadeným rozhodnutím v kontextu povahy stěžovatele a jeho poslání. Lze se ztotožnit se závěrem, že stěžovatel netvrdil žádný vztah k předmětné lokalitě, kromě toho, že jeho působnost je celorepubliková. Žádný takový vztah ani nevyšel v průběhu řízení najevo. Stěžovatel zásah do jednotlivých druhů ZCHDŽ tvrdí pouze obecně, aniž by uvedl jakýkoliv věcný (nikoliv čistě procesní) argument. Stěžovatel v tomto směru spíše poukazuje na skutečnosti, na jejichž základě byla v minulosti jiná rozhodnutí zrušena, ale bez vazby na zde projednávanou věc a dotčení chráněných zájmů. V případě řízení o výjimce dle § 56 ZOPK týkající se 14 ZCHDŽ na poměrně malé části území v Plzeňském kraji, kde má být realizován obchvat obce Losiná, přičemž všechny dotčené ZCHDŽ jsou druhy v krajině běžnými a hojně se vyskytujícími. Nejedná se ani o výjimečný případ, kdy by byly řešeny otázky nadmístního významu (např. celorepublikový výrazný úbytek některého z živočichů) zasahujícího i do právní sféry stěžovatele, jakožto pobočného spolku se sídlem v Brně, u něhož by se celostátní působnost v oblasti ochrany životního prostředí, resp. přírody a krajiny, jevila jako přílehavá. Naopak se jedná o obchvat v Plzeňském kraji, u něhož nelze nalézt jakoukoliv provázanost s právní sférou stěžovatele. Krajský soud nepochybil, pokud stěžovateli nepřiznal aktivní legitimaci dle § 65 odst. 1 s. ř. s., neboť stěžovatel v projednávané věci nebyl (a ani nemohl být) dotčen na svých hmotných právech.

[24] Stěžovateli naproti tomu svědčila aktivní procesní legitimace dle § 65 odst. 2 s. ř. s., neboť se jedná o spolek ve smyslu § 70 odst. 3 ZOPK, který byl účastníkem předmětného správního řízení. Byl tedy oprávněn uplatňovat námitky procesního charakteru. Krajský soud však správně vyhodnotil, že byl povinen se v mezích přípustných žalobních bodů zabývat i hmotněprávními podmínkami napadeného rozhodnutí a namítaným rozporem s hmotněprávní úpravou (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2012, č. j. 7 As 144/2012-53). Je nepochybné, že při přezkumu nelze hodnotit izolovaně pouze přezkoumatelnost, nýbrž i věcnou správnost odůvodnění jako celku. Soudy jsou v uvedené situaci povinny přezkoumat, zda napadené, potažmo prvostupňové rozhodnutí ob stojí.

[25] Podle § 50 odst. 2 ZOPK platí, že je zakázáno škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů, zejména je chytat, chovat v zajetí, rušit, zraňovat nebo usmrčov. Není dovoleno sbírat, ničit, poškozovat či přemísťovat jejich vývojová stádia nebo jimi užívaná sídla. Je též zakázáno je držet, chovat, dopravovat, prodávat, vyměňovat, nabízet za účelem prodeje nebo výměny. Podle odst. 7 platí, že opatření přijímaná na základě tohoto zákona musí brát v úvahu hospodářské, sociální a kulturní požadavky, regionální a místní zvláštnosti.

[26] Podle § 56 odst. 1 ZOPK platí následující: Výjimky ze zákazů u památných stromů a zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů podle § 46 odst. 2, § 49 a 50 v případech, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody, nebo v zájmu ochrany přírody, povoluje na žádost toho, kdo zamýšlí uskutečnit škodlivý zásah orgán ochrany přírody. U zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, které jsou předmětem ochrany podle práva Evropských společenství, lze výjimku podle věty první povolit jen tehdy, pokud je dán některý z důvodů

uvedených v odstavci 2, neexistuje jiné uspokojivé řešení a povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany. V pochybnostech o škodlivosti zamýšleného zásahu lze požádat o poskytnutí předběžné informace podle správního řádu. Podle odst. 2 výjimku ze zákazů u zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů lze povolit [...] c) v zájmu veřejného zdraví nebo veřejné bezpečnosti nebo z jiných naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodů sociálního a ekonomického charakteru a důvodů s příznivými důsledky nesporného významu pro životní prostředí. Podle odst. 3 orgán ochrany přírody v rozhodnutí o výjimce může stanovit povinnost označení živočicha zvláště chráněného druhu nezaměnitelnou a trvalou značkou a rovněž podmínky pro výkon povolované činnosti.

[27] Udělení či neudělení výjimky je věcí správního uvážení orgánu ochrany přírody (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 5. 2022, č. j. 1 As 347/2021-91). V uvedeném rozsudku kasační soud dále konstatoval, že „[v] řízeních o žádosti o výjimku dle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny je nezbytné vycházet z individuálních rozměrů každého jednotlivého případu, které jsou založeny na určitých skutkových okolnostech (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 2. 2015, č. j. 8 As 91/2014-37, bod 14). Stěžovatelovy odkazy na jiné případy, kdy různé orgány výjimku podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny udělily, nejsou tedy v dané věci příhodné.“ Vzhledem k uvedenému nelze bez dalšího přistoupit na argumentaci stěžovatele týkající se jiných soudních řízení v obdobných věcech. Ačkoliv v těchto řízeních dle stěžovatele dospěly správní soudy k jiným závěrům, nelze odhlédnout od toho, že v řízení o výjimce dle § 56 ZOPK je nutno zohlednit konkrétní skutkový případ a jeho okolnosti. Zdejší soud navíc nemůže plně srovnávat tamní řízení, neboť mu není zřejmé, na základě jakých úvah by se mělo jednat o totožné případy, pokud se jedná o odlišné stavební záměry se specifickými okolnostmi, které s projednávanou věcí nijak nesouvisí. Nelze proto ani konstatovat, že by se krajský soud bez dalšího odchýlil od dosavadní judikatury a dospěl k odlišným právním závěrům, které by byly v rozporu s jinými relevantními závěry uvedenými ve správních rozsudcích. Uvedené platí i pro početné citace z jiných rozsudků správních soudů. Jakkoli správní soudy vycházejí ze zásady obdobného rozhodování v obdobných věcech, z právě popsanych důvodů nejsou na druhé straně bezvýhradně limitovány tím, jak jiný správní soud posoudil rozhodnutí žalovaného vydané v jiném řízení o udělení výjimky dle § 56 ZOPK ve vztahu k jinému stavebnímu záměru, jinému území a jiným tam se vyskytujícím ZCHDŽ, a to i kdyby stěžovatel v těchto jiných řízeních uplatňoval stejnou či obdobnou žalobní argumentaci. V tomto případě jsou konkrétní skutkové okolnosti dány především charakterem, místem a časovým plánem realizace stavebního záměru, konkrétními ZCHDŽ a četností jejich rozšíření v dané lokalitě, navrženými kompenzačními opatřeními a stanovenými podmínkami pro výjimku, včetně plánu kontrol orgánu ochrany přírody.

[28] Kasační námitky míří v zásadě do formálních vad napadeného rozsudku a správních rozhodnutí. Nijak se přitom nesoustředí na skutkovou podstatu stavebního záměru, tedy zda udělením výjimky podle § 56 ZOPK mohou nastat jakékoliv negativní důsledky ve vztahu k ochraně konkrétních 14 ZCHDŽ, pro něž byla výjimka povolena.

[29] K námitce absence dostatečného určení počtu (resp. množství) jedinců dotčených škodlivým zásahem je nutno konstatovat, že z hlediska smyslu a účelu zákona je důležité, jaký bude dopad předmětného záměru (zásahu) do populace jednotlivých ZCHDŽ. Z uvedeného důvodu je kladen důraz na odpovídající formulaci adekvátních podmínek pro

pokračování

jejich ochranu, nikoli na relativně formalistická vyjádření jejich počtů, byť i jen obecně např. v rádech. Nelze přijmout tvrzení stěžovatele, že by správní orgány rezignovaly na své zákonem stanovené povinnosti tím, že neprovedly řádné vyhodnocení četnosti, resp. rámcového počtu stávající populace ZCHDŽ z hlediska vlivu na jejich zachování. Nelze totiž odhlédnout od toho, že absence bližšího určení počtu jedinců v prvostupňovém rozhodnutí je sice vadou, avšak v uvedeném případě není vadou natolik zásadní, aby odvolací orgán musel prvostupňové rozhodnutí zrušit. Z prvostupňového rozhodnutí se jednoznačně podává, že správní orgán I. stupně u každého jednotlivého druhu živočicha výslovně popsal hojnost jeho výskytu v dané lokalitě. Současně byla provedena úvaha, zda dotčenou stavbou zabírané území představuje svým charakterem pro tohoto živočicha jedinečný a lokalizací zásadní biotop, jehož ztráta by vedla k významnému oslabení místní populace. Nadto tam, kde je předpokládán zbor daného biotopu, byla navržena odpovídající opatření, kterými dojde ke zmírnění dopadů povolené výjimky.

[30] Podle § 56 odst. 7 ZOPK *v případě povolení výjimky ze zákazů u zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů platí [mimo jiné] pro obsah rozhodnutí podle odstavce obdobně § 5b odst. 3.*

[31] Podle § 5b odst. 3 písm. a) ZOPK *rozhodnutí musí obsahovat označení druhů a množství ptáků, na které se má odchýlný postup vztahovat.*

[32] Podle § 5b odst. 3 písm. d) ZOPK *rozhodnutí musí obsahovat způsob kontrol, které bude orgán ochrany přírody [...] provádět.*

[33] Nejvyšší správní soud je toho názoru, že obстоjí i ne zcela určité vymezení „množství“ živočichů, je-li z uvedeného určení představitelné, jak velká populace daného živočicha se v dané lokalitě nachází. Smyslem § 5b odst. 3 písm. a) ZOPK jistě není striktně vykládat „množství“ jako konkrétní počet dotčených druhů živočichů. Vždy je nutné zohlednit konkrétní okolnosti případu. Z rozhodnutí o povolení výjimky musí být dostatečně zřetelná rozšířenost jednotlivých dotčených ZCHDŽ na území dotčeném posuzovaným zásahem, četnost jejich výskytu v okolní krajině a stupeň jejich ohrožení, aby bylo možné vyhodnotit splnění podmínek pro povolení výjimky dle § 56 ZOPK, resp. účinnost navrhovaných kompenzačních opatření. Podstatné je, aby bylo šetřeno a prokázáno, že byl zásah do každého ZCHDŽ na základě udělené výjimky omezen na nezbytné minimum. Nevyjádření konkrétního počtu nemělo vzhledem k okolnostem vliv na zákonnost správních rozhodnutí, a stejně tak ani na zákonnost rozsudku krajského soudu. Z uvedených rozhodnutí je patrná znalost stavu a četnosti dotčených jedinců. Krajský soud nepochybil, pokud uvedený postup správních orgánů aproboval, neboť ačkoliv si lze představit konkrétnější určení množství, slovní popis početnosti jednotlivých druhů a jejich výskyt je dostatečně určitý. Ostatně stěžovatel v průběhu soudního řízení neoznačil jediný z dotčených 14 ZCHDŽ, u kterého by neuvedení konkrétního údaje o početnosti na daném území vedlo k negativnímu ovlivnění příznivého stavu druhu nebo k neúčinnosti stanovených kompenzačních opatření. Žalovaný se v odůvodnění napadeného rozhodnutí vyjádřil, že případný zpřesněný počet by byl údajem hypotetickým, přičemž uvedl, že se jedná o běžně se vyskytující živočichy a byl u nich posouzen vliv záměru na jejich stávající populaci. V provedeném biologickém hodnocení jsou vyjádřeny údaje o početnosti přítomné populace, byť opět spíše obecným zhodnocením. Na základě biologického

průzkumu si lze učinit úsudek o velikosti dotčených populací a významnosti vlivu, který je v hodnocení jednoznačně uveden a doložen charakteristikou druhu, charakterem možných vlivů a údaji o výskytu a početnosti druhu v dotčeném území z průzkumu a dostupných dat.

[34] Nejvyšší správní soud nepřisvědčil ani námitce týkající se nedostatečného stanovení způsobu kontrol plnění výjimky. V rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 27. 1. 2022, č. j. 51 A 108/2020-53, na který stěžovatel odkazoval, se uvádí, že ekologické spolky mohou kontrolovat, zda jak příslušný orgán provádí kontroly. Kontrolu však mohou provádět i např. na základě podání žádosti podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Zmiňovaný rozsudek dále uvádí, že ekologické spolky mohou za určitých okolností požadovat vyšší četnost či lepší časové nastavení kontrol s ohledem na roční období ve vztahu k fázi vývoje jednotlivých druhů živočichů. Vzhledem k tomu, že stěžovatel v tomto ohledu opět nic konkrétního nenamítal, resp. nenavrhoval žádný podrobnější věcné a časové vymezení způsobu kontrol, Nejvyšší správní soud tuto námitku přezkoumal v mezích kasačních bodů, tedy zda předmětné stanovení kontrol z hlediska jeho zákonnosti a individuality ob stojí. Nejvyšší správní soud je přesvědčen, že způsob kontrol stanovený doplněnou podmínkou č. 20 má zřetelně stanovené kontrolní mechanismy, které jsou jasné, určité, srozumitelné a dostatečné. Stěžovatel přitom netvrdil, jakým způsobem by mělo dojít k porušení jakýchkoliv chráněných zájmů. Stanovení kontrol způsobem, který je vázán na kontrolní dny stavby, se Nejvyššímu správnímu soudu jeví jako dostatečně určité stanovení termínů jejich provedení. Ze zákona nevyplývá požadavek na to, aby byly kontroly stanoveny zcela přesně na určité dny nebo zcela pravidelné cykly. Zdejší soud z uvedených důvodů neshledal rozpor mezi § 56 odst. 7 ve spojení s § 5b odst. 3 písm. d) ZOPK, jehož důvodem by mělo být nedostatečné určení způsobu kontrol ze strany orgánu ochrany přírody. Ve chvíli, kdy bylo v projednávané věci rozhodováno o podmínkách kontrolní činnosti, nebylo ještě možné určit, kdy se předmětný záměr, pro který byla udělena výjimka, uskuteční. V takovém případě si lze jen těžko představit bližší stanovení termínu provedení kontrol. Je logické, že časový plán kontrolní činnosti byl navázán na postup provádění předmětné stavby a bude se odvíjet od konání kontrolních dnů stavby. Je pak pochopitelné (a představitelné), že konkrétní termíny budou dány až ve fázi vlastní realizace záměru. Žalovaný naopak v odůvodnění napadeného rozhodnutí vysvětlil, z jakého důvodu přistoupil k doplnění prvostupňového rozhodnutí před jeho zrušením i s ohledem na šetření dobré víry držitele výjimky ve smyslu § 84 odst. 3 správního řádu. Kasační soud proto ze shora uvedených důvodů nemohl přistoupit tvrzení o čistě formalistickém a bezobsažném stanovení podmínky č. 20. Z obsahu doplněné podmínky č. 20 je naopak patrné, že konkrétní způsob kontrol, jak vyžaduje § 5b odst. 3 písm. d) ZOPK, stanoven byl. Nejvyšší správní soud z uvedeného důvodu nepřisvědčil námitce, že by takto stanovený způsob kontrol vykazoval prvky náhodnosti a libovůle.

[35] Ani tvrzení, že v této podobě jej nelze považovat za individuální řešení, neboť je použitelný pro všechna další řízení, nelze považovat za důvodné. Jak bylo shora uvedeno, žalovaný přistoupil k doplnění podmínky č. 20 (což v odvolacím řízení nepochybně lze) na základě konkrétních skutkových okolností, přičemž vyhodnotil, že jím zvolený způsob kontrol, navázaný na kontrolní dny, je v dané věci žádoucí. Svůj závěr v této souvislosti řádně zdůvodnil. Nelze vyloučit, že obdobný způsob provádění kontrol zvolí i jiné správní orgány v jiných řízeních. Správní orgány však budou vždy povinny zdůvodnit, z jakého důvodu přistoupily zrovna k takovému způsobu stanovení kontrol.

pokračování

[36] Za nepřiléhavý pak zdejší soud považoval odkaz na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 5. 12. 2023, č. j. 31 A 68/2022-172, neboť tamní stanovení kontrol bylo považováno za nedostatečné z důvodu, že nebyly stanoveny vůbec a jejich četnost nebyla žádným způsobem vymezena. Uvedené opatření bylo v rozhodnutí stanoveno vágně, pokud v rámci kontrol byla stanovena toliko povinnost stavebníka poskytnout součinnost orgánu ochrany přírody a krajiny v souvislosti s prováděním kontrol. V tamní věci tedy nedošlo ke stanovení způsobu kontrol dle § 5b odst. 3 písm. d) ZOPK. Nelze rovněž pominout, že OZNR opakovaně učinila nabídku stěžovateli, že se může podílet na přípravě daného záměru tak, aby měl dostatečný dohled nad dodržáním ZCHDŽ a dalšími ekologickými zákonem chráněnými zájmy.

[37] Nejvyšší správní soud závěrem dodává, že nepřisvědčil ani námitce stěžovatele týkající se upřednostnění dobré víry držitele výjimky v presumpci správnosti pravomocného rozhodnutí. Nejednalo se však o jediné kritérium, na jehož základě by byla napadená správní rozhodnutí potvrzena, nýbrž o kritérium podpůrné. Krajský soud v kontextu daného řízení zohlednil § 84 odst. 3 správního řádu, dle něhož při vedení řízení po podání odvolání podle odstavce 1 je třeba zvlášť dbát oprávněných zájmů účastníků, kteří byli v dobré víře. Uvedené má oporu v zřetelném veřejném zájmu na stavbě záměru. Není rovněž bez významu, že v mezidobí bylo vydáno pravomocné rozhodnutí o umístění předmětného stavebního záměru. V projednávané věci je akceptovatelný závěr krajského soudu o převaze zájmu na právní jistotě a dobré víře ve vydané správní rozhodnutí před hypotetickými úvahami o zásahu do právního zájmu na ochraně přírody a krajiny, které nadto nebyly nijak rozvinuty a specifikovány. Případným je proto poukaz na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, ve kterém konstatoval, že: *„žalovaný proto postupoval v souladu s principem proporcionality a procesní ekonomie, jestliže upřednostnil ochranu dobré víry účastníků stavebního řízení. Opomenutí stěžovatelky jako účastnice řízení bylo dostatečně napraveno dalším postupem žalovaného, který na základě obsahu odvolání správně dovodil, že námitky vznesené stěžovatelkou jsou zjevně nedůvodné. Nejde proto o vadu, která by měla za následek nezákonné rozhodnutí o odvolání.“* (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2017, č. j. 4 As 124/2017-30).

[38] Nejvyšší správní soud s poukazem na shora uvedené důvody zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[39] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

[40] Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť jí soudem nebyla uložena žádná povinnost, v souvislosti s níž by jí náklady vznikly, a ani právo na náhradu řízení neuplatnila (§ 60 odst. 5 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. září 2024

David Hipšr
předseda senátu